

سرشناسه	: شکرگزار، علیرضا، ۱۳۵۰-
عنوان و نام پدیدآور	: روانشناسی احساس و ادراک/ نویسنده علیرضا شکرگزار.
مشخصات نشر	: قم: پیرامید، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۰۰ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۶۱-۷۸-۹
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
بازدید است	: چاپ دیگر: زکات، ۱۳۹۶.
پادداشت	: کتابنامه: ص. ۹۸.
موضوع	: احساس - اندام ها -- فیزیولوژی
موضوع	: Sense organs -- Physiology
موضوع	: مغز -- فیزیولوژی
موضوع	: Brain -- Physiology
موضوع	: خودآگاهی
موضوع	: Self - consciousness (Awareness):
رده بندی کتب	: الف ۱۳۹۶ /ش/۴۳۵ QP
رده بندی مو	: ۶۱۳/۸
شماره کتابشناختی ملی	: ۵۰۱۰۳۳۶



روانشناسی احساس و ادراک

مؤلف: دکتر علیرضا شکرگزار

ناشر: پیرامید

ناظر فنی چاپ: دفتر فنی آبی (A3)

طراح جلد: علیرضا جوشقان

چاپ: احسان

نوبت چاپ: اول، زمستان ۱۳۹۶

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

BN : 978-600-6361-78-9

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۳۶۱-۷۸-۹

انتشارات پیرامید

قم، خیابان معلم، معلم ۱۲، انتهای کوچه، کوچه قرجام، پلاک ۲۹

تلفن: ۰۲۵۳۷۷۴۴۸۰۱ - ۰۲۵۳۷۸۳۸۵۷۳ - ۰۹۱۲۷۵۳۴۲۲۹ - ۰۹۱۲۷۴۷۷۶۷۸

مرکز پخش:

کرج، فلکه اول رجائی شهر، ابتدای خیابان شهید میرزاپور، جنب داروخانه شبانه روزی فارابی

تلفن: ۰۲۶۳۴۴۴۵۳۸۷ - ۰۹۳۳۵۰۶۰۶۵۱

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است

هرگونه کپی برداری منوط به اجازه کتبی از ناشر می باشد.

این کتاب را تقدیم می کنم به:

روح پاک پدرم که عالمانه و صبورانه به من آموخت تا چگونه در عرصه زندگی، استادگی را

تجربه نما.

و به مادرم؛ زنی بی کران فداکاری و عشق که وجودم برایش همه رنج بود و وجودش برایم

همه مهر.

و به همسر عزیزم؛ پاس فدایی از قلبی آکنده از عشق و معرفت که محبتی سرشار از

سلامت و امنیت و آرامش و آسایش را بر من فراهم آورده است.

تقدیم به برادران و خواهران عزیزم؛ همراهان همیشگی و پشتوانه های زندگیم که وجودشان

گرما بخش زندگی است.

تقدیم به روح بلند تمامی پیشگامان و دانشمندیانی که تمام عمر در مسیر اعتلای علم

قدم برداشته اند.

تقدیم به روح بلند شهدا و ایثارگران کشور عزیزم که بدون اینها و از خود گذشتگی آنها آرامش

و امنیت امروز را نداشتیم.

فهرست مطالب

۱۴	فصل اول: نوروفیزیولوژی احساس و ادراک
۱۵	علوم اعصاب
۱۵	مغز انسان
۱۶	مدش ژنتیک
۱۸	دستگاه حسی
۱۸	تقسیم‌بندی دستگاه حسی
۱۹	گیرنده‌ها یا رسیپتورها
۲۰	مناطق حسی قشر مغز
۲۰	قشر حسی پیل
۲۱	آستانه حسی
۲۲	ادراک
۲۳	عوامل مؤثر بر ادراک
۲۵	تفاوت احساس و ادراک
۲۶	ادراک فیزیکی در برابر ادراک اجتماعی
۲۶	ثبات ادراکی
۲۷	خطای ادراکی
۲۷	نظریه گشتالت
۲۷	نظریه حرکت چشم
۲۸	نظریه فاصله ظاهری
۲۸	نظریه جابجاسازی عصبی
۲۸	ادراک اجتماعی
۲۸	برخی نظریه‌های ادراکی از دید فلاسفه
۲۹	علم و ادراک از نظر فلاسفه یونان
۲۹	علم و ادراک از نظر حکمای جدید غرب
۳۰	دانشمندان اسلامی
۳۱	ملاصدرا
۳۳	ابن سینا
۳۴	سازمان شکل و نظریه گشتالت
۳۴	تشکیل ادراکی
۳۴	عوامل مؤثر در ادراک
۳۵	ذاتی و اکتسابی بودن ادراک

۳۶	زمینه‌های فردی
۳۶	زمینه‌های اجتماعی
۳۸	فصل دوم: احساس
۳۹	دستگاه بینایی
۳۹	نور
۴۱	ساختمان چشم
۴۱	صلبیه
۴۱	عضلات چشم
۴۲	اختلال ریه
۴۲	مشیمیه
۴۲	اجسام مزاحم
۴۳	عنبیه
۴۳	مردمک
۴۳	شبکیه
۴۴	گیرنده‌های نوری
۴۴	گیرنده‌های مخروطی
۴۵	استوانه‌ها
۴۵	نحوه تشکیل یک پیام نوری
۴۶	مخروط‌ها و تشخیص رنگ‌ها
۴۶	کوررنگی
۴۷	سازش استوانه‌ها و مخروط‌ها با تاریکی
۴۸	پسیکوفیزیولوژی دستگاه بینایی
۴۹	محتویات کره چشم
۴۹	زلالیه
۴۹	عدسی
۴۹	پیر چشمی
۴۹	آب مروارید یا کاتاراکت
۴۹	نطابق
۵۰	پهنه تطابق
۵۰	نقطه نزدیک
۵۰	دور بینی
۵۰	نزدیک بینی
۵۱	آستیگمازیسم

۵۱	زجاجیه
۵۱	ساختمان سیستم اشکی
۵۱	غده اشکی
۵۲	انواع اشک
۵۲	دیدن و ادراک آن
۵۳	خطاهای بینایی
۵۵	ثبات درخشندگی
۵۶	ثبات اندازه
۵۶	ثبات شکل
۵۹	گون و حس شتوایی
۵۹	حساسیت گوش انسان
۶۰	بسامد یا فرکانس
۶۰	آستانه شنوایی
۶۰	آستانه اختلاف
۶۰	آستانه درد
۶۱	شدت صوت
۶۱	طول موج
۶۲	آناتومی گوش
۶۲	گوش خارجی
۶۲	لاله گوش
۶۲	مجرای گوش
۶۲	پرده صماخ
۶۲	گوش میانی
۶۳	پنجره بیضی
۶۳	پنجره گرد
۶۳	گوش داخلی
۶۴	حلزون
۶۴	اندام کورتی
۶۵	شروع پیدایش حس شتوایی
۶۶	مسیر پیام‌های شنوایی
۶۶	قشر شنوایی
۶۶	هدایت هوایی و استخوانی
۶۷	انواع کری

۶۷	کری هدایتی
۶۷	کری عصبی
۶۷	تمیز طرح‌های صوتی به وسیله قشر شنوایی
۶۷	دید کلی
۶۷	سازش دستگاه شنوایی
۶۷	شناسایی جهت صوت
۶۸	حواراد استفاده از سمعک
۶۸	دستگاه تعادل
۶۹	سنگاه بری
۶۹	اتریکل و ساکول
۷۰	مجارای مابین راهای
۷۱	چگونگی ادراک در فض
۷۱	اختلال‌های دستگاه بری
۷۱	دریازدگی
۷۱	آسیب حاد و مزمن لایرنت
۷۱	پروزی
۷۱	تشخیص تعادل
۷۱	نپسنگوس
۷۲	طبقه‌بندی حس‌های پیکری
۷۲	حس لامسه
۷۳	ارتباط بین حس‌های لامسه (لمس، فشار و ارتعاش)
۷۳	گیرنده‌های پوست
۷۴	نقاط لمس و آستانه
۷۴	حس وضعیت یا احساس وضعی - عضلانی
۷۴	مکانیسم‌های حسی در کنترل تعادل
۷۸	سیستم حس عمقی
	الف- دوک عضلانی
	ب- ارگان‌های تاندونی گلژی
۸۱	ج- گیرنده‌های مفصلی
۸۱	سیستم حس لامسه
۸۲	جنبه‌های اجتماعی تماس
۸۲	حس‌های حرارت:
۸۳	حس درد

۸۳	اثرات درد
۸۴	اختلالات بالینی درد
۸۴	پردردی
۸۴	نقش ساقه مغز در کنترل درد
۸۴	درد ملخی
۸۴	درد عمیق
۸۵	گیرنده‌های درد و محرک‌های آن
۸۵	سازش
۸۶	مسیر انتقال پیام درد به دستگاه عصبی مرکزی
۸۶	حس‌های شیمیایی
۸۶	حس‌های چشایی
۸۷	انواع مزه‌ها
۸۸	آستانه درک چشایی
۸۸	ساختمان و گیرنده‌های دستگاه چشایی
۸۸	جوانه چشایی
۸۸	مسیر اعصاب چشایی
۸۸	تطابق یا سازش چشایی
۸۹	ذائقه و کنترل رژیم غذایی
۸۹	اهمیت زیست‌شناختی چشایی
۸۹	اختلال‌های حس چشایی
۸۹	حس بویایی
۹۰	ساختمان بافت پوششی بویایی
۹۰	غشا بویایی
۹۰	سلول‌های بویایی
۹۱	کیفیت بوها
۹۱	فرق بین آستانه ادراک و آستانه تشخیص بویایی
۹۱	اهمیت زیست‌شناختی حس بویایی
۹۱	پدیده سازش بویایی
۹۲	ماهیت عاطفی بویایی
۹۲	اختلال‌های حس بویایی
۹۳	حس‌نشنگی و نگرنگی
۹۳	منابع آب بدن
۹۳	دفع آب از بدن

۹۳	تنظیم آب بدن
۹۴	مکانیزم تشنگی
۹۵	گرسنگی
۹۵	نقش عوامل فیزیولوژیکی در انگیزه گرسنگی
۹۵	فرضیه تعادل گلوکزی
۹۵	فرضیه تعادل چربی
۹۶	نقش معده در گرسنگی
۹۶	مرکز گرسنگی
۹۶	مرکز سیری
۹۶	نقش عوامل محیطی در انگیزه گرسنگی
۹۸	منابع

سپاس و ستایش خدای را جل و جلاله که آثار قدرت او بر چهره روز روشن، تابان است و انوار حکمت او در دل پندار، درفشان.

آفریدگانی که خدایش را به ما شناساند و درهای علم را بر ما گشود و عمری و فرصتی عطا فرمود تا بدان علم ضایع خویش را در طریق علم و معرفت بیازمایید. سپاس بی کران پروردگار یکتا را که هستی انسان خشید و در طریق علم و دانش رهنمونان شد و به همنشینی رهروان علم و دانش مفتخرمان نمود و سرشته چینی از علم و معرفت را روزیمان ساخت.

پیشگفتار

روانشناسی اساس ادراک یکی از مباحث کلیدی و مهم علم روانشناسی است که به بررسی تاثیر عوامل و محیطها (بیرونی و درونی) بر مغز می پردازد که در نهایت منجر به ادراک و آگاهی ما می گردد

از نظر لغوی، احساس (sense) در معنای لغت، جمع حس است و ما بوسیله همین حس های موجود در بدن از وقایع و اتفاقات بیرون درونمان آگاه می شویم. این آگاهی و ادراک که به بهترین وجه در مغز صورت می گیرد از انسان را قادر می سازد سپس از ادراک صحیح، پاسخ و رفتار متناسبی نسبت به وقایع داشته باشد.

در این کتاب همواره سعی شده علاوه بر بیان مبانی و اصول، مطالب با بیان ساده بیان شود تا به بهترین وجه مورد استفاده دانشجویان و علاقه مندان واقع گردد.

بالطبع جمع آوری این مهم خالی از اشکال نبوده و همواره متأسر راهنمایی و اظهار نظر اساتید و خوانندگان گرامی می باشیم

بدینوسیله از تمامی دوستان و همکاران و اساتیدی که در جمع آوری مطالب و نوشتن این کتاب مشوق من بودند کمال تشکر و سپاس را دارم.